

Test av brusreducerande glasögon i två klasser vid Svedenskolan VT 24

Bakgrund

Svedenskolan har sedan hösten 2023 en pågående process där olika aspekter av skolans inlärningsmiljö ses över. En autismvänlig skola har fysiska miljöer som bidrar till förutsägbarhet och som minskar mängden sinnesintryck. I undervisningen fokuseras det både på struktur och på möjlighet till individuella anpassningar inklusive tillgång till olika hjälpmedel. I november 2023 kom pedagoger vid Svedenskolan i kontakt med Ambicare/QuietFrames, så kallade brusreducerande glasögon. Glasögonen är ett hjälpmedel som hjälper användaren att minska störande och oönskade synintryck. De eliminerar ”det visuella bruset” och gör det lättare att fokusera på det man egentligen vill göra.

En överenskommelse gjordes mellan skolan och företaget Ambicare att testa tio stycken glasögon i två klasser. Förutom testning av glasögonen skulle återkoppling från eleverna samlas in och förmedlas tillbaka till Ambicare. Testperioden avtalades till sex veckor, från vecka 3 till och med vecka 8.

Genomförande

Pedagogerna i de två klasserna planerade och förberedde de uppgifter som skulle användas. Syftet var att strukturera en progression från enkla läsuppgifter till kombinerade läs- och skrivuppgifter. I tillägg planerades uppgifter på dator för att få ett bredare underlag för elevernas olika arbetssituationer som kräver ett visuellt fokus. Registrering av olika tillfällen med korta kommentarer skulle göras i ett enkelt schema (se bifogat dokument I)

Att använda hjälpmedel av olika former i en klass har en social dimension. Graden av acceptans från andra elever, förmågan att arbeta i grupp samt förmågan att jämföra och göra en egen skattning om förändring (alltså om något upplevs bättre eller sämre) är aspekter som inverkar.

Under testperioden använde eleverna glasögon både individuellt och i mindre grupp. Fokus var på de elever som själv önskade att testa vidare och de elever som uttryckte skillnad i användning. Ambicare delade med sig av ett skattningsschema för eleverna som pedagogerna förenklade för bättre kunna fånga upp elevernas återkopplingar (se bifogat dokument II).

Återkoppling och självskattning av skillnader är generellt krävande och kräver ofta en omformulering och uppdelning/differentiering av frågorna i mindre delar för att fånga upp elevernas reella upplevelse. Trots medvetenhet kring detta blev tid och kapacitet hinder för att kunna analysera svarens tillförlitlighet.

Resultat

De flesta elever i båda klasserna testade glasögonen. Efter de första två-tre gångerna fokuserades användningen på de elever som initialt uttryckt någon form av positiv skillnad/upplevelse. Efter användning av glasögonen uttryckte eleverna följande förbättringar:

- Bättre riktat fokus på fysiskt textmaterial
- Skärmning av ljus
- 'Lugnare' skärmbild vid arbete på dator

Områden som upplevdes som hinder och behov av förbättring:

- Storlek: Stora storlekar som gled på ansiktet

Ungefär hälften av eleverna upplevde inte någon skillnad eller upplevde ingen positiv effekt vid användning av glasögonen. Hos en del av dessa elever framkom det tydligt en stark ovana att arbeta med glasögon generellt, vilket påverkade deras upplevelse av utprovningen. Hjälpmiddel har ofta en längre tillvänjningstid jämfört med given testperiod innan de blir en naturlig del av elevernas verktygslåda. Det krävs också en mer intensiv och strukturerad fas där hjälpmidlet inkluderas schematiskt i undervisningen.

I de tillfällen där eleverna upplevde en spontan ändring kunde de beskriva de som t ex *'bokstäverna slutar studsas på skärmen'* eller *'det var inte så mycket ljus som stör'*. Under den begränsade testperioden har glasögonen därmed fungerat som ett lämpligt supplement där en del elever har kunnat utforska olika arbetssätt och få en bättre förståelse för vad som fungerar för dem.

Vägen vidare

Skolan och Ambicare skall planera in ett avslutande möte där pedagogerna tillsammans med representanter för ledning dela med sig sina erfarenheter och återkopplingar från elever.

Bilaga I: Elevskattning schema

Bilaga II: Veckoplan

Bilaga III: Projektplan